

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/28/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016200783
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200783.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: N. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, v konaní o odvolaní navrhovateľky proti rozhodnutiu odporcu č. 575 326 7047 0 z 22. septembra 2014, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Sa/3/2016 z 12. júla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Sa/3/2016 z 12. júla 2017 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.
Konanie na krajskom súde

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 6Sa/3/2016 z 12. júla 2017 podľa § 250q ods. 2 prvá veta zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu č. 575 326 7047 0 z 22. septembra 2014. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 prvá veta OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v konaní o odvolaní navrhovateľky v prvom rade vykonával šetrenie obsahom spisu, ako aj obsahom administratívneho spisu. Zistil že rozhodnutie z 22.09.2014 nenadobudlo právoplatnosť a tak nebolo možné vyvrátiť včasnosť podania opravného prostriedku navrhovateľkou proti rozhodnutiu z 22.09.2014, ani pri využití aplikácie § 212 ods. 1, 2 zákona o sociálnom poistení, za ktoré nie je možné považovať odtlačok pečiatky na rozhodnutí o odstúpení na expedíciu 29.09.2014.

Ďalej krajský súd uviedol, že z § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. nebolo zistené, či podľa zákona o sociálnom poistení bolo rozhodnutie odporcu z 22.09.2014, resp. zásielka doporučená s takýmto označením doručovaná navrhovateľke. Argumentácia odporcu o aplikácii zákona o pošte za situácie, že odporca na rozhodnutí nevyznačil právoplatnosť, nevyplýva z jeho administratívneho spisu, keď sa v spise nenachádza doručienka o doručení, ani možnosť zistiť, či bolo rozhodnutie doručované poštou, alebo aspoň ako nedoručené vrátené, preto nie je možné podľa krajského súdu konštatovať splnenie podmienok podľa § 212 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z.

Krajský súd poukázal na to, že podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR pri doručovaní rozhodnutí správnych orgánov v sociálnej oblasti je treba vychádzať zo skutočného doručenia rozhodnutia účastníkovi konania a pri takzvaných fiktívnych doručeniach, ktoré upravuje zákon č. 461/2003 Z. z., má prioritu faktické doručenie rozhodnutia, pokus o jeho doručenie, preukázané doručenkou, alebo správou doručovateľa o nedoručiteľnosti, zmarení doručenia, alebo nedoručení. Až po tomto preukázaní možno hovoriť o preukázaní doručenia zásielky.

Pokiaľ ide o otázku, či možno pokladať odvolanie navrhovateľky za odvolanie podané proti rozhodnutiu z 22.09.2014, ak ho ona označila ako odvolanie proti lekárskeму posudku z 25.08.2014, krajský súd uviedol, že pri prejednaní správy o jej zdravotnom stave bola navrhovateľka prítomná, 25.08.2014 správu podpísala, svoj súhlas s jej obsahom nevyjadrila, preto o to viac možno uzavrieť, že podaným odvolaním jej v podstate išlo o zvrátenie podkladu pre rozhodnutie odporcu, ktorým uzavrel otázku hodnotenia jej žiadosti o invalidný dôchodok.

Podľa krajského súdu označené odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu odporcu z 22.09.2014, a nie jeho podkladu - lekárskej správe z 25.08.2014. V tejto súvislosti krajský súd dodal, že je potrebné vychádzať z materiálneho chápania zámeru navrhovateľky, lebo posudok o zdravotnom stave nie je sám o sebe spôsobilým predmetom súdneho prieskumu.

Podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú hranice preskúmania opravného prostriedku pri sledovaní zákonnosti rozhodnutia dané porušením zákonnosti úradného postupu odporcu. Odporca prerokoval lekársku správu s navrhovateľkou, ktorá ju podpísala, ale nevyjadrila súhlas s jej záverom. Posudok bol podkladom pre rozhodnutie odporcu z 22.09.2014. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že napadnutý lekársky posudok z 25.08.2014 nie je možné spochybníť, lebo k opravnému prostriedku navrhovateľky z 20.05.2016 sú pripojené zdravotné správy datované po spracovaní správy o zdravotnom stave navrhovateľky po 25.08.2014.

Záver o zdravotnom stave navrhovateľky možno podľa krajského súdu urobiť na základe zdravotných správ do vydania rozhodnutia. Následné lekárske správy navrhovateľky po vydaní rozhodnutí v roku 2014 mohla navrhovateľka využiť na podanie žiadosti o vydanie nového rozhodnutia. Tým aj rozhodnutie odporcu z 22.09.2014 treba podľa krajského súdu pokladať za správne a zákonné, dostatočné a odôvodnené, ktoré krajský súd skúmal z pohľadu splnenia jeho povinností pri jeho vydaní a doručovaní navrhovateľke.

Podľa vyjadrenia odporcu k meritu veci, navrhovateľke bol priznaný invalidný dôchodok a následne na základe jej žiadosti z 27.03.2017 bolo vydané rozhodnutie dňa 19.04.2017, ktorým bol navrhovateľke priznaný starobný dôchodok v sume 132,30 Eur a tým istým dňom jej bol od 04.06.2017 odňatý invalidný dôchodok, ktorý je predmetom preskúmania v sume 72,20 Eur (§ 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení).

Vzhľadom na uvedené krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil s poukazom na § 250q ods. 2 prvá veta OSP.

2.

Odvolanie navrhovateľky

Proti rozsudku krajského súdu podala riadne a včas odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala o preskúmanie správnosti rozhodnutia krajského súdu.

3.

Vyjadrenie odporcu

Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľky vyjadril písomným podaním z 05.10.2017, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Podľa odporcu navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili.

4.

Konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 492 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 492 ods. 1 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP, § 492 ods. 1 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP, § 492 ods. 1 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že navrhovateľka odvolaním voči lekárskeму posudku zo dňa 25.08.2014 (ďalej len „odvolanie“) napáda závery vyjadrené v rozhodnutí odporcu č. 575 326 7047 2 zo dňa 22. septembra 2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie odporcu“ alebo „preskúmané rozhodnutie odporcu“), ktorým Sociálna poisťovňa, ústredie podľa § 70 ods. 1, § 255 ods. 1, § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. od 24. júna 2014 priznala navrhovateľke invalidný dôchodok v sume 64,50 eur, a to na základe posúdenia zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Michalovce a výsledkom posúdenia uvedeného v lekárskej správe z 25. augusta 2014, ktorým odporca uznal navrhovateľku za invalidnú pri poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pre jej dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

V odvolaní navrhovateľka napáda závery lekárskej správy z 25. augusta 2014, ktorá bola východiskom a podkladom pre závery posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Michalovce. K odvolaniu pripojila navrhovateľka lekárske vyšetrenia - gastroscopické vyšetrenie a jeho závery z 22.09.2015, vyšetrenie z 26.01.2016 u pneumológa, vyšetrenia z 02.02.2016 a 05.04.2016 u pneumológa, kardiologické vyšetrenie z 10.03.2016, lekárska správa neurológa z 24.06.2014.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval na strane 5, že „odporca prerokoval lekársku správu s navrhovateľkou, ktorá ju podpísala a nevyjadrila súhlas s jeho záverom. Posudok bol podkladom pre rozhodnutie odporcu z 22.09.2014. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že napadnutý lekársky posudok zo dňa 25.08.2014 nie je možné spochybniť, lebo k opravnému prostriedku navrhovateľky z 20. mája 2016 sú pripojené zdravotné správy, datované po spracovaní správy o zdravotnom stave navrhovateľky po 25.08.2014. Závery o zdravotnom stave navrhovateľky možno urobiť na základe zdravotných správ do vydania rozhodnutia, preto následné lekárske správy navrhovateľka po vydaní rozhodnutí v roku 2014, mohla využiť na podanie žiadosti o vydanie nového rozhodnutia, napadnuté rozhodnutie odporcu zo dňa 22.09.2014 treba pokladať za správne a zákonné, dostatočné a odôvodnené,

ktoré súd skúmal pre a z pohľadu splnenia jeho povinnosti pri vydávaní a doručovaní odporkyní“.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu odvolací súd zistil, že lekárska správa Sociálnej poisťovne, pobočka Michalovce z 25. augusta 2014 vychádza z odborného posudku o invalidite, vydaného 25. augusta 2014, a to oddelením lekárskej posudkovej činnosti, ktoré konštatuje choroby - Chronická obštrukčná choroba pľúc, Ischemická choroba srdca, Arteriálna hypertenzia, Lumbalgia a Zlomenina driekového stavca L1. Súčasne konštatuje, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je Chronická obštrukčná choroba pľúc, podľa kapitoly VIII, oddiel B pod položkou I písm. b/ - 30 - 50%, keď za toto rozhodujúce zdravotné poistenie, určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 45% a za iné zdravotné poistenie, a to Ischemická choroba srdca a Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách zvýšil percentuálnu mieru o 10%, celkovo 55%.

Napadnuté rozhodnutie odporcu musí byť súladné s § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom k 30.06.2016. Podľa § 209 ods. 1 rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne a musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

I keď krajský súd konštatuje v dôvodoch napadnutého rozsudku, strana 5, že pre posúdenie veci je potrebné vychádzať z lekárskeho posudku a nálezov predložených navrhovateľke do 25.08.2014, do vydania lekárskeho posudku, ktorý bol podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia odporcu z 22.09.2014, odvolací súd konštatuje, že zo súdneho a administratívneho spisu zistil, že konajúci súd požiadal Sociálnu poisťovňu, ústredie - odporcu prípisom z 20 februára 2017, č.l. 32, aby posúdil zdravotný stav navrhovateľky, na základe predložených lekárskeho posudku, ktoré predložila navrhovateľka v odvolacom konaní, ktoré súčasne boli súdom odporcovi zaslané.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd mal preukázať, že lekárske nálezy, ktoré predložila navrhovateľka v odvolacom konaní a v konaní o opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporcu, prehodnotil v posudku z 26.01.2017, z ktorého obsahu odvolací súd mal preukázať, že posudzoval pľúcne vyšetrenie z 26.01.2016, zo 06.10.2016, kardiologické vyšetrenie z 22.10.2015, neurologické vyšetrenie z 26.10.2016, vyšetrenie z 22.09.2016, ako aj psychiatrické vyšetrenie z 12.09. a 06.10.2016, a konštatoval choroby - Chronická obštrukčná choroba pľúc, Ischemická choroba srdca, Arteriálna hypertenzia, Dorzalgia a Iné neurotické poruchy, pričom rovnako, ako aj posudok lekára z 25. augusta 2016 konštatuje, že rozhodujúce zdravotné postihnutie sú choroby dýchacej sústavy, kapitola VIII, oddiel B položka 1 písm. b/, pre ktoré určil mieru schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 45% a za iné zdravotné poistenia, a to Ischemická choroba srdca, Arteriálna hypertenzia a Dorzalgia zvýšil percentuálnu mieru o 10%, a určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách v celkovej výške 55%.

Z lekárskeho posudku z 26.01.2017 vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je choroba dýchacej sústavy, pri miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 45%. Predmetom hodnotenia zdravotného stavu navrhovateľky v posudku z 26.01.2017 bolo aj pľúcne vyšetrenie, datované 26.01.2016 a 06.10.2016, ktoré podľa posudkového lekára v posudku z 26.01.2017 neovplyvňuje výšku percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, určenú pre chorobu dýchacej sústavy.

I keď odvolací súd nesúhlasí s názorom krajského súdu, vyjadreného na strane 5 rozsudku, nesúhlasí, že nie je možné prihliadať na lekárske správy, ktoré predloží účastník konania po vyhotovení lekárskeho posudku, resp. po vydaní napadnutého rozhodnutia, v tomto smere treba konštatovať, že treba pristupovať individuálne vo vzťahu ku každému pojednávanému prípadu a individuálne vyhodnocovať charakter zdravotného postihnutia účastníka konania, aj keď nastane zmena zdravotného stavu po vydávaní posudkov, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutých správnych rozhodnutí, resp. po ich vydaní. Napriek tomuto odlišnému právnemu názoru odvolací súd konštatuje, že krajský súd nepochybil, keď predložené lekárske nálezy v podanom opravnom prostriedku dal na opätovné posúdenie posudkového lekára na vyhodnotenie, resp. prehodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolačný súd konajúci v plnej jurisdikcii dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je vecne správne, keď v konaní bolo preukázané, že lekárske nálezy navrhovateľky, ktoré predložila s opravným prostriedkom, nepreukazujú zmenu jej zdravotného stavu vo vzťahu k určaniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, než ktorá bola určená ako podklad a východisko pre vydanie napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z obsahu súdneho a administratívneho spisu nemal odvolací súd preukázané, že na strane navrhovateľky nastali okolnosti, týkajúce sa jej zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovali zvýšenú mieru poklesu schopnosti vykonávať jej zárobkovú činnosť, než ktorá bola určená v lekárskej správe z 25. augusta 2014 a pripojenom odbornom posudku o invalidite, vyhotoveného 25. augusta 2014, čo jednoznačne bolo preukázané hodnotením navrhovateľkou predložených lekárskejších správ a nálezov v lekárskom posudku zo dňa 26.01.2017.

Podľa § 492 ods. 1 SSP odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 druhá veta OSP a § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

Súčasne rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania aplikujúc § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a contrario, § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľke, ktorá v odvolacom konaní nemala úspech, nevzniká právo na náhradu trov konania. Odporcovi ako správne orgánu právo na náhradu trov odvolacieho konania taktiež nevzniká.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e príпустný opravný prostriedok.